

Kanovník P. Cyril Juroška

duchovní správce farnosti v Domaželicích a Beňově,

**farářem od roku 1969, v Domaželicích od r. 1973 do r. 2004
Domaželice, červenec 2004**

P. Cyril Juroška se narodil dne 29.června 1921 v Prostřední Bečvě. Mládí měl dosti tvrdé, neboť pochází z 12 dětí. Čtyři z nich zemřeli v dětském věku. Když se narodil poslední bratr, tomu prvním bylo již 24 let.

Jedna sestra žila ve Fryštáku a ta jej přivedla k myšlence studovat. Ale hlavní podíl na jeho vnitřním obrácení měl spolužák Páter Bedřich Hoffman, farář na Horní Bečvě.

V 17 letech šel do 3. třídy gymnázia. Po 5. třídě nastoupil do noviciátu Salesiánské společnosti. Když dokončil noviciát, za 2 měsíce musel odjet na nucené práce do Německa – v roce 1942. Vrátil se v r.1945 a pokračoval ve studiích až do dubna r.1950, kdy byly jedné noci přepadeny všechny významnější kláštery a ústavy. Řeholníci byli odvezeni do sběrných táborů a stali se z nich vězni. Povolali ho k pracovním oddílům zvaným „Pomocné technické prapory“. Tam byl držen 3 roky a 5 měsíců. Byl na 12 místech a dělal všechno možné – od lesního dělníka, zedníka až po ošetřovatele drůbeže. Po propuštění z PTP musel hledat civilní zaměstnání, protože studovat bohosloví bylo trestné. Přesto pokračoval ve studiích a v r. 1966 byl tajně vysvěcen na kněze. V roce 1969 ve svých 48 letech nastoupil jako kaplan v Přerově. Na ta léta rád vzpomíná a do dneška má mnoho přátel z této farnosti. Do domaželické farnosti nastoupil na jaře roku 1973 a v srpnu téhož roku se stal také duchovním správcem farnosti beňovské.

Náš pan farář je veselé povahy, je to optimista a i ve svém věku má smysl pro humor a dokáže potěšit jak starší, tak mladší. Dovede to i s dětmi. Má velice pěkný vztah ke všem lidem, ať už chodí nebo nechodí do kostela, se všemi se domluví, nikdo na něj nemůže říci křivé slovo. Je to člověk velice skromný.

Všem se snaží vyjít vstříc, nikoho do ničeho nenutí. I přes dlouholeté zdravotní problémy s průduškami se vždy snažil dostát všem svým závazkům. Účastní se veřejného života, nikdy nechybí u voleb, má přehled o současném dění v obci i ve světě. Dopisuje si s mnohými, i mladšími kolegy, i ze zahraničí.

- 4 -

Při každé návštěvě dovede zaujmout i malé děti nejen svým povídáním, ale i různými zvláštními hračkami a dárky, které s úsměvem předvádí a tím získává pozornost a obdiv.

Za těch 31 let svého působení na farnosti v Do-maželicích přivítal do života mnoho dětí i z okolních obcí, sezdal hodně novomanželských párů, ale také se s mnohými rozloučil na jejich poslední cestě. Každý den sloužil mši v našem kostele a dojížděl autobusem do kostela a do školy v Beňově. Dvakrát týdně docházel do školy v Domaželicích, kde vyučoval náboženství. V době dušiček sloužil mše na hřbitově, při hodech i v kapličky v Prusích.

Největšími slavnostmi posledních let je svěcení obecních znaků a praporů. Taková slavnost už byla i u nás v Domaželicích. Dne 28.7.2002 v zaplněném kostele sv. Jakuba Většího posvětil obecní prapor, který obec získala již v r.2000.

Po mši šlo dlouhé procesí v čele s posvěceným praporem k sošce P.Marie Svatohostýnské na Žeráví, kde se konaly děkovné motlitby.

Za svého dlouholetého působení v naší farnosti odvedl mnoho záslužné činnosti. Všichni mu za ni upřímně děkujeme a přejeme mu hodně klidu a pohody na odpočinku.

Kostel svatého Jakuba Většího v Domaželicích

Církevní správa je poprvé v obci zmiňována v souvislosti s kostelním podacím v roce 1374. Základy nynějšího kostela pocházejí pravděpodobně z konce 15. století, jak tomu nasvědčují náhrobní kameny nalezené v roce 1936 při opravách kostela. Po bitvě na Bílé hoře byla uspořádána sbírka na postavení nového kostela, neboť ten starý lehl popelem během povstání. Nový vybudován pravděpodobně až po r. 1638. Jenže už v roce 1806 byl příliš malý.

V letech 1823 -1854 byl pokryt šindelem, měl čtvercové kamenné dlaždice a mramorovou křtitelnicí. Všechny 4 oltáře byly v r.1853 restaurovány ze zbožných darů a vyzdobeny. Na choru byly varhany se 6 registry a na věži 3 zvony. Kostel neměl žádný majetek, matriky se zachovaly od r.1740.

Kronikáři páter Volný a Eduard Peck praví, že kostel pochází ze 16. století (postaven mezi léty 1575 -1650) a byl vystavěn od nekatolíků, kteří panovali v Do-maželicích od r. 1575 do r. 1635 (asi 60 let) původně měl kulatý tvar. Katolickou reformu prováděli

olomoučtí jezuité a již r. 1661 (za faráře Jakuba Filipa) bylo posledních 25 nekatolíků přijato do římsko-katolické církve. V duchovní službě zde působilo 26 farářů a 39 kaplanů. Poslední farář Jan Žváček založil fond na stavbu nového kostela a zasloužil se o založení Reifeisenky r.1898.

V r.1922 byl kostel opravován uvnitř i vně. Dne 14.4.1936 bylo započato s bouráním části kostela (zbořena věž a loď až po obě kaple ze dřeva a drobného kamene), nyní stavěno z cihel, stavba hotova koncem června, dokončení všech prací koncem září. Na věž znovu dány hodiny, železný kříž a měděná báň. Pod lavicemi nalezeny 3 náhrobní kameny asi ze 16.století.

Benedikce nového přestavěného a opraveného kostela proběhla 18.10.1936 a provedl ji arcikněz holešovský P. Jan Hikl. Nově zakoupeny varhany, které František Píska (místní dlouholetý varhaník) rozšířil ze 6 na 11 rejstříků. V r.1937 zakoupen oltář P.M. Bolestné a vyrobeno 8 lavic.

Posvěcení zvonu

Do 1. světové války byly na věži kostela 3 zvony. V r. 1915 zrekvírovány dva: první z r.1785 - vážící 353 kg a druhý malý z r.1753 – 104 kg . V r.1917 zrekvírován vojenskou správou i třetí zvon z r.1631 vážící 230 kg. Po 1.sv. válce zůstal na věži jen zvon „umíráček“ o váze 25 kg. V r. 1920 objednan ze Škodových závodů zvon oce-lolitinový o váze 244 kg, který byl posvěcen dne 13.5.1920.

V r. 1927 byla za faráře Antonína Chudíka provedena sbírka na 3 nové zvony, které byly posvěceny 18. dubna 1927.

Byly to: zvon sv. Jakub o váze 840 kg (tón G), zvon P. M. Hostýnská o váze 321 kg (tón H) zvon sv. Josef o váze 179 kg (tón D)

Původní ocelolitínový zvon namontován na zvonici v Líšné.

Za 2. světové války přišla farnost o všechny 3 zvony (19.3.1941 odmontovány a odvezeny do Přerova, podle jiných pramenů odvezeny 16.3. 1942). Zůstal jen umíráček.

V letech 1967 a 1968 znova provedena sbírka na nový zvon, také sbírka mědi a cínu. Zvon ulit firmou Dittrichová v Brodce u Přerova a váží 500 kg. Měď o váze asi 320 kg darovali farníci, 120 kg cínu zakoupeno.

Svěcení zvonu proběhlo dne 20.7. 1968. Zvon byl posvěcen českobudějovickým biskupem dr. Josefem Hlouchem. Zasvěcen opět P. Marii Svatohostýnské.

Farní budova

Byla zbudována v r.1594 tehdejším držitelem Domaželic Viktorem Freibergem z Wasserhofu. Dochovala se jeho erbovní kamenná deska zasazená do zdi. Plochu desky vyplňují 2 plasticky vytesané erby a nad každým z nich je vyrytý kapitálou dvouřádkový nápis určující jeho držitele. Erb vlevo patří Viktoru Freibergovi z Wasserhofu – úředníka na Janovicích, držel zboží Vranové a r.1587 přijat za obyvatele Moravy. R.1606 byl přidělen k úřadu zemského hejtmána, r.1609 se stal zahlmistrem a řídil např. stavbu Nových Zámků v Uhrách. Držel panství Domaželice a Čechy a zemřel r.1616. Ve znaku se objevuje lev na třech pahorcích držící v tlapách (ohýbající) kmen stromu. Erb vpravo náleží rodu Rubigalů z Karlsdorfu – patrně manželce Viktorina Freiberga Eufrosině Rubigal. Znak představuje čtvrcený štít, v jehož 1. a 3. poli se objevuje kohout v proutěném věnci a 2. a 4. pole vyplňuje jelen ve skoku.

V r.1930 byla postavena nová farní budova. S bouráním se začalo v únoru téhož roku a hned 15.9. mohlo dojít k nastěhování. Dne 4.10.1931 budovu vysvětil arcikněz P.Jan Hikl z Holešova.

Hřbitov

Hřbitov býval vždy u kostela, ale od r.1831 přestěhován mimo obec.

Socha sv. Jana Nepomuckého

Stojí před farní budovou v parku u kostela. Datovaná r. 1723. Je to hodnotná barokní plastika z pískovce trojúhelníkového půdorysu.

Obecní znak a prapor

V našem obecním znaku je ústřední postavou vlevo hledící zlatý lev stříbrně korunovaný s červenou zbrojí a jazykem na třech zelených hůrkách v modrém poli, která je odkazem na erbovní znamení prvního známého rodu, který držel Domaželice (byla to odnož rodu pánů ze Žerotína, odtud postava lva). Heraldicky vpravo je zlatá šesticípá hvězda, erbovní znamení rodu, který držel Domaželice nejdéle (více než 100 let) – Šternů ze Štatenberku. Heraldicky vlevo je zlatá mušle – atribut apoštola Jakuba Staršího, patrona domaželického kostela a celé farnosti, jako připomenutí poutníků, kteří poté, co došli k jeho hrobu, dostávali klobouk ozdobený mušlí. Odtud se mušle stala symbolem pocestných a cestujících.

Seznam farářů

1520	Wolfgang	1729	Josef Dalbert
1564	Václav Jičínský	1740	Šimon Novák
1574	Žibřid	1740	Pavel Petr Čech
1650	František Kostka	1764	Josef L'hiver
1661	Jakub Filip	1798	František Čabák
1665	Jan Ignác Bařinka	1813	Martin Hrbáček
1666	Ondřej Pelikán	1850	Jan Bayer
1674	Jan Tichý	1876	František Bezloja
1676	Jan Schuster	1882	František Fuksa
1700	František Pernay	1887	Jan Žváček
1703	Karel Wagner	1918	Antonín Chudík
1707	Jiří Sotínský	1959	Jaroslav Kunštatský
1709	František de Marco	1960	František Hýža
1717	Křištof Weiss	1973	Cyril Juroška

Tato brožura je vydána obcí Domaželice jako poděkování P. Cyrilu Juroškovi. Vzhledem ke svému rozsahu a zaměření nemůže obsáhnout všechny známé skutečnosti.

Sestavili: Jaroslav Suchánek, starosta obce Mgr. Ondřej Mohyla, ředitel školy Jitka Škáchová, kronikářka obce

Domaželice, červenec 2004

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou.